

Innovation in Screening Foreign Direct Investment: A Conceptual Framework for Qualitative Economic Growth in Thailand

Subunn Ieamvijarn^{1*} and Chawakorn Donoran²

¹Maharakham Business School, Maharakham University, Thailand

²Master's Degree Student in Economics, Maharakham University, Thailand

*Corresponding author. Email: subunn.i@acc.msu.ac.th

Abstract

This academic article aims to study innovations in foreign direct investment selection. The results of the study found that innovations in foreign direct investment selection are an important concept in developing the country's economy to achieve qualitative growth rather than quantitative growth that focuses primarily on the growth of the country's gross domestic product. Innovative foreign direct investment selection is a new method or process that helps a country attract foreign direct investment from suitable investors, creating both economic and social benefits, and being in line with the public policies of that country. Furthermore, this innovative approach to selecting foreign direct investment is crucial to enhancing the country's competitiveness and contributing to the country's competitiveness development. This article aims to present innovative approaches to selecting foreign direct investment, which will contribute to the country's economic growth.

Keywords: Foreign Direct Investment (FDI), Innovative Investment Screening, Qualitative Growth, Investment Promotion Policy

นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ: กรอบแนวคิดเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจเชิงคุณภาพของไทย

สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์^{1*} และ ขวกร ดอนโอฬาร²

¹ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประเทศไทย

² นักศึกษาปริญญาโทสาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประเทศไทย

*Corresponding author. Email: subunn.i@acc.msu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษานวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นแนวคิดที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เกิดการเติบโตเชิงคุณภาพ มากกว่าเชิงปริมาณที่มุ่งเน้นการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นหลัก นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นวิธีการใหม่หรือกระบวนการใหม่ที่ช่วยให้ประเทศมีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจากนักลงทุนที่เหมาะสม สร้างประโยชน์ได้ทั้งเชิงเศรษฐกิจและเชิงสังคม รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายสาธารณะของประเทศนั้น ๆ อีกทั้งแนวคิดนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศดังกล่าวยังมีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำใหประเทศเกิดความสามารถในการแข่งขันและเป็นส่วนหนึ่งของการยกระดับในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ส่งผลต่อให้เกิดการพัฒนาการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

คำสำคัญ: การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ, นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุน, การเติบโตเชิงคุณภาพ, นโยบายการส่งเสริมการลงทุน

© 2025 JOMSD: Journal of Organizational Management and Social Development

บทนำ

ประเทศไทยถูกจัดเป็นประเทศกำลังพัฒนาเมื่อพิจารณาจากรายได้ต่อหัวประชากร โดยปีพ.ศ 2567 มีรายได้ต่อหัวประชากรเท่ากับ 7,496 ดอลลาร์สหรัฐ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2565) เป็นไปตามเกณฑ์ที่ธนาคารโลกกำหนดไว้ โดยรายได้ต่อหัวของประชากร (GDP per capita) ถือเป็นตัวชี้วัดที่ใช้จำแนกระดับของการพัฒนาประเทศต่าง ๆ เนื่องจากรายได้ต่อหัวของประชากรจะทำให้ทราบถึงความมั่งคั่งเฉลี่ยของประชาชนของประเทศนั้น ๆ ตลอดจนสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต การได้รับและเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน รวมทั้งระดับการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ประเทศที่มีรายได้ต่อหัวประชากรที่สูงจึงถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าประเทศอื่น ๆ ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การจำแนกประเทศตามระดับการพัฒนาของธนาคารโลกโดยพิจารณาจากรายได้ต่อหัวประชากร

วันที่ประกาศใช้	ประเทศรายได้ต่ำ (Low Income) (ดอลลาร์สหรัฐ)	ประเทศรายได้ปานกลางระดับล่าง (Low - Middle Income) (ดอลลาร์สหรัฐ)	ประเทศรายได้ปานกลางระดับบน (Upper - Middle Income) (ดอลลาร์สหรัฐ)	ประเทศรายได้สูง (High Income) (ดอลลาร์สหรัฐ)
ประกาศเมื่อ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2567 เริ่มใช้เกณฑ์ในปี พ.ศ.2568	≤1,145	1,146 – 4,515	4,516 – 14,005	>14,005
ประกาศเมื่อ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2566 เริ่มใช้เกณฑ์ในปี พ.ศ.2567	≤1,135	1,136 – 4,465	4,466 – 13,845	>13,845

ที่มา: World Bank Group (2025)

ประเทศไทยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth Rate) ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาเฉลี่ย 3 เปอร์เซ็นต์หรือร้อยละ 3 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจดังกล่าวไม่มากพอที่จะขับเคลื่อนให้ประเทศไทยก้าวพ้นหรือกระโดดขึ้นมาจากกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) อีกทั้งประเทศไทยในฐานะเป็นประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับบน (Upper - Middle Income) ไม่มีรายได้หรืองบประมาณที่มากพอจะจัดหาปัจจัยทุนมาพัฒนาประเทศอย่างครบครันได้ ทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหา การมีปัจจัยทุนไม่เพียงพอซึ่งมาจากสาเหตุหลักก็คือ ประเทศไทยไม่สามารถสะสมทุนภายในประเทศได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการใช้ปัจจัยทุนดังกล่าว รายได้ต่อหัวประชากรจึงอยู่ในระดับรายได้ปานกลางระดับบน ยังไม่สามารถก้าวไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีรายได้สูงได้ ทั้งนี้รายได้ส่วนใหญ่ของประชาชนในประเทศถูกใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภค (Marginal Propensity to Consume : MPC) ในสัดส่วนหรืออยู่ในระดับสูงเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับการออม (Saving) ส่งผลให้การออมหรือการสะสมเพื่อความมั่งคั่ง (Wealth) อยู่ในระดับต่ำ ดูตัวเลขความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการอุปโภคบริโภค (MPC) และความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (MPS) ของไทยในตารางที่ 2 ประกอบ ซึ่งมีผลเชื่อมโยงต่อเนื่องไปสู่การลงทุนที่จะมีเงินลงทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการที่จะลงทุนทั้งของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน อีกทั้งหากรัฐบาลประเทศใดก็ตามต้องการให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับร้อยละ 7 – 8 ต่อปี จะต้องมีการผลักดันส่งเสริมจูงใจเร่งรัดให้เกิดการลงทุนภายในประเทศอย่างน้อยร้อยละ 35 – 40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) (สมศักดิ์ โชติช่วง, 2557; ดวงรัตน์ ประจักษ์ศิลปไทย, 2557)

ตารางที่ 2 ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการอุปโภคบริโภค (MPC) และความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (MPS) ของไทย

ปีพ.ศ.2553		ปีพ.ศ.2554		ปีพ.ศ.2555		ปีพ.ศ.2556		ปีพ.ศ.2557		ปีพ.ศ.2558	
MPC	MPS	MPC	MPS	MPC	MPS	MPC	MPS	MPC	MPS	MPC	MPS
0.39	0.61	0.96	0.04	0.56	0.44	0.21	0.79	0.27	0.73	0.43	0.57
ปีพ.ศ.2559		ปีพ.ศ.2560		ปีพ.ศ.2561		ปีพ.ศ.2562					
MPC	MPS	MPC	MPS	MPC	MPS	MPC			MPS		
0.45	0.55	0.40	0.6	0.58	0.42	0.88			0.12		

ที่มา: ณรงค์ชัย ลูตินันท์พงศ์ (2564) และ MPS คำนวณโดยผู้เขียน

ทั้งนี้ประเทศไทยประสบกับปัญหาต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย ทำให้ไม่สามารถผลักดันการเติบโตของไทยได้เฉกเช่นในอดีต ซึ่งปัญหาดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัญหาเศรษฐกิจของไทยกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไม่สามารถผลักดันการเติบโตของไทยได้เหมือนในอดีต

ปัญหาของไทยกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไม่สามารถผลักดันการเติบโตของไทยได้เหมือนในอดีต	ผลที่เกิดขึ้นต่อมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย
1. สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุของไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการลดทอนการอุปโภคบริโภค รวมทั้งจำนวนแรงงานของประเทศในระยะยาว ส่งผลต่อความจำเป็นในการลงทุนน้อยลงกระทบกับการจ้างงานและทำให้เศรษฐกิจชะลอตัว	ปัญหาของไทยกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ไม่สามารถผลักดันการเติบโตของไทยได้เหมือนในอดีตดังกล่าว ส่งผลทำให้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยที่ผ่านมาลดลง และยังทำให้แนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคตของไทยเติบโตช้าลง ส่งผลให้ความน่าสนใจของนักลงทุนต่างชาติที่มีต่อตลาดหลักทรัพ์แห่งประเทศไทยด้วย ซึ่งมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยที่ผ่านมาในช่วง 10 ปี มีแนวโน้มลดลงโดย ปีค.ศ.2010 – 2014 (พ.ศ.2553 -2557) มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 321,000 ล้านบาท ปีค.ศ.2015 – 2019 (พ.ศ.2558 -2562) มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 247,000 ล้านบาท เมื่อนำข้อมูลข้างต้นมาเปรียบเทียบกับพบว่าประเทศไทยต้องสูญเสียมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยเฉลี่ยต่อปีสูงถึง 74,000 ล้านบาท
2. จำนวนประชากรในวัยแรงงานที่มีแนวโน้มลดลง ทำให้ประเทศที่พึ่งพาแรงงานในการพัฒนาการเติบโตและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเฉกเช่นประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง	
3. จำนวนแรงงานของไทย 1 ใน 3 ของแรงงานในประเทศไทยทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรม ส่วนแรงงานนอกภาคเกษตรกรรมอยู่ในอุตสาหกรรมการผลิต การจำหน่าย ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่พึ่งพาแรงงานเป็นหลัก	
4. ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยทางการเมือง เสถียรภาพทางการเมืองกระทบต่อความต่อเนื่องและความมั่นใจเชื่อถือในนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล	
5. ปัญหาคอร์รัปชันของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย	
6. การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่โลกอนาคต โดยเฉพาะทักษะด้านดิจิทัล ทักษะด้านความคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม	

ที่มา: ปรับปรุงจาก ลงทุนแมน (2563)

นอกจากนี้ตัวเลขความสามารถในการแข่งขันของไทยซึ่งมีการจัดอันดับโดย World Competitiveness Center ของ International Institute for Management Development : IMD ในช่วงเกือบ 30 ปีที่ผ่านมาของไทย พบว่าไทยไม่เคยได้รับการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันในอันดับที่ดีขึ้นกว่าอันดับที่ 25 เลย

อีกทั้งการจัดอันดับประจำปีพ.ศ.2568 ประเทศไทยถูกจัดอันดับให้ลดลงถึง 5 อันดับ มาอยู่ในอันดับที่ 30 ตารางที่ 4 ประกอบ

ตารางที่ 4 อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยในช่วงปีค.ศ.1997 – 2025 (พ.ศ.2540 -2568)

ปีที่	ปี ค.ศ.(ปีพ.ศ.)	อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย
1	ปี ค.ศ.1997 (ปีพ.ศ.2540)	31
2	ปี ค.ศ.1998 (ปีพ.ศ.2541)	41
3	ปี ค.ศ.1999 (ปีพ.ศ.2542)	36
4	ปี ค.ศ.2000 (ปีพ.ศ.2543)	31
5	ปี ค.ศ.2001 (ปีพ.ศ.2544)	34
6	ปี ค.ศ.2002 (ปีพ.ศ.2545)	31
7	ปี ค.ศ.2003 (ปีพ.ศ.2546)	28
8	ปี ค.ศ.2004 (ปีพ.ศ.2547)	26
9	ปี ค.ศ.2005 (ปีพ.ศ.2548)	25
10	ปี ค.ศ.2006 (ปีพ.ศ.2549)	29
11	ปี ค.ศ.2007 (ปีพ.ศ.2550)	33
12	ปี ค.ศ.2008 (ปีพ.ศ.2551)	27
13	ปี ค.ศ.2009 (ปีพ.ศ.2552)	26
14	ปี ค.ศ.2010 (ปีพ.ศ.2553)	26
15	ปี ค.ศ.2011 (ปีพ.ศ.2554)	27
16	ปี ค.ศ.2012 (ปีพ.ศ.2555)	30
17	ปี ค.ศ.2013 (ปีพ.ศ.2556)	27
18	ปี ค.ศ.2014 (ปีพ.ศ.2557)	29
19	ปี ค.ศ.2015 (ปีพ.ศ.2558)	30
20	ปี ค.ศ.2016 (ปีพ.ศ.2559)	28
21	ปี ค.ศ.2017 (ปีพ.ศ.2560)	27
22	ปี ค.ศ.2018 (ปีพ.ศ.2561)	30
23	ปี ค.ศ.2019 (ปีพ.ศ.2562)	25
24	ปี ค.ศ.2020 (ปีพ.ศ.2563)	29
25	ปี ค.ศ.2021 (ปีพ.ศ.2564)	28
26	ปี ค.ศ.2022 (ปีพ.ศ.2565)	33
27	ปี ค.ศ.2023 (ปีพ.ศ.2566)	30
28	ปี ค.ศ.2024 (ปีพ.ศ.2567)	25
29	ปี ค.ศ.2025 (ปีพ.ศ.2568)	30
15	ปี ค.ศ.2011 (ปีพ.ศ.2554)	27

ที่มา: โพลีชีวอช (2568)

จากตัวเลขความสามารถในการแข่งขันของไทยดังตารางที่ 3 นั้นสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของไทยที่ลดลง อีกทั้งการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังไม่สามารถคัดเลือกหรือคัดกรองนักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูง มีความพร้อมทั้งองค์ความรู้งบประมาณ ประสพการณ์ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะเข้ามาลงทุน

การที่ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาและมีเศรษฐกิจขนาดเล็กดังกล่าวข้างต้น เงินออมภายในประเทศ จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมหรือธุรกิจที่มีความต้องการนำไปใช้ในการขยายกิจการหรือขยายการประกอบการหรือการผลิต เงินลงทุนจากต่างประเทศจึงสามารถไปช่วยลดช่องว่าง (Gap) ระหว่างเงินออมภายในประเทศกับความต้องการเงินได้ อีกทั้งเมื่อเกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไม่ได้มีเพียงเงินลงทุนเท่านั้น แต่ยังมาพร้อมกับเทคโนโลยีและหากรัฐบาลสามารถจูงใจผู้ลงทุนหรือนิติบุคคลให้เกิดความเต็มใจที่จะถ่ายทอดเทคโนโลยี (Willingness to Technological Transfer) ก็จะทำให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า “การถ่ายทอดเทคโนโลยี” ตามมาอีกด้วย รวมทั้งการถ่ายทอดองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ซึ่งส่งผลให้อุตสาหกรรมหรือธุรกิจของประเทศที่ได้รับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเกิดการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือเกิดการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด (Exponential Improvement) เกิดการจ้างงาน มีความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว แม้ว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะมีความสำคัญอย่างมากต่อการสร้างทั้งความมั่งคั่ง อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและยังถือเป็นฟันเฟืองหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจไทยมาอย่างยาวนาน อย่างไรก็ตามการที่ประเทศไทยจะมีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นและส่งผลต่ออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับนโยบายและ/หรือมาตรการที่จะดึงดูดนักลงทุนหรือนิติบุคคลให้มาลงทุนหรือย้ายฐานการผลิตเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับนักลงทุนหรือนิติบุคคลที่จะเข้ามาลงทุนมีคุณภาพสูงเหมาะสมกับการมาลงทุนให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจเชิงคุณภาพต่อประเทศได้นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจึงเป็นเครื่องมือในการที่จะได้มาซึ่งนักลงทุนหรือนิติบุคคลคุณภาพสูงต่อไป (กนกวรรณ เสือปรังค์, 2559; ฐานิญา โอชะพนมและฐิติวรรณ ศรีเจริญ, 2559; พีระพัฒน์ เทพรักษ์, 2559)

ในอดีตที่ผ่านมาของไทยยังไม่มีมาตรการการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพื่อให้ได้นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูงมีความพร้อมทั้งองค์ความรู้ งบประมาณ ประสบการณ์ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะเข้ามาลงทุน ที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาและการเติบโตที่ยั่งยืน นอกจากนี้การนำนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไปใช้จะช่วยทำให้ประเทศไทยมีสารสนเทศที่เพียงพอในการนำไปสู่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่ทันสถานการณ์และมีความเหมาะสม ตลอดจนสามารถใช้สารสนเทศที่เกิดขึ้นขับเคลื่อนให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีคุณภาพ ดังนั้น จากสาระสำคัญดังกล่าวข้างต้น ในบทความนี้จึงขอเสนอแนะนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ แนวคิดเพื่อพัฒนาการเติบโตทางเศรษฐกิจเชิงคุณภาพของไทย โดยมีองค์ประกอบของบทความดังต่อไปนี้

ความหมาย ประเภทและความสำคัญของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

โลกาภิวัตน์ (Globalization) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technological Advancement and Innovation) ตลอดจนการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ (Movement of Capital) ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในหัวข้อนี้จึงขอเสนอความหมาย ประเภทและความสำคัญของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ความหมายของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) หมายถึงธุรกรรมทางเศรษฐกิจ (Economics Transaction) ที่เกี่ยวข้องกับการนำไปสู่การลงทุน (Investment) โดยผู้ลงทุนที่มีถิ่นฐานหรือผู้พำนักอาศัย (Residents) จากต่างประเทศที่มีต่อธุรกิจที่มีถิ่นฐานในประเทศ ถือเป็น การเคลื่อนย้ายทุน (Capital) จากประเทศหนึ่งโดยเจ้าของทุนหรือผู้ลงทุนยังมีอำนาจในการดูแลกิจการที่มี การนำปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรการผลิต แรงงาน เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าไปยังประเทศ ที่เป็นเป้าหมาย

ที่จะลงทุน ซึ่งการลงทุนด้วยการถือหุ้นที่มีสิทธิ์ร่วมในการบริหารกิจการตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ธุรกิจทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำไปสู่การลงทุนจะมุ่งเน้น 4 ส่วนคือ 1) เงินลงทุนในทุนเรือนหุ้น (Equity Capital หรือ Equity Investment) 2) การกู้ยืมระหว่างบริษัทในเครือ (Direct Loans) 3) กำไรที่นำกลับมาลงทุนและ 4) ตราสารหนี้และสินเชื่อการค้าที่เป็นธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือด้วยกัน ทั้งนี้การลงทุนที่จัดว่าเป็นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอาจส่งผลให้ผู้ลงทุนได้รับสิทธิประโยชน์หรืออาจได้รับข้อยกเว้นในด้านกฎเกณฑ์ต่าง ๆ จากทางภาครัฐ เช่นตามกฎหมายควบคุม การแลกเปลี่ยนเงิน นิติบุคคลสามารถส่งเงินไปลงทุนในกิจการในเครือต่างประเทศที่มีสัดส่วนการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ได้ไม่จำกัดจำนวน รวมถึงการใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำข้อมูลดุลการชำระเงินของประเทศ (ธนารักษ์ พลอาจ, 2563; ประภัสสร คำสวัสดิ์, 2558; โสภณ วิจิตรเมธาวณิช, 2557; เทอร่าบีเคเค, 2562; ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568)

2. ประเภทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI)	
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในลักษณะแนวนอน (Horizontal FDI) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในลักษณะแนวนอนนี้ ผู้ลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investor) จะมาลงทุนในประเทศ A เพื่อจำหน่ายสินค้าของตนให้แก่ประชาชนในประเทศ A โดยเป็นไปเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการประหยัดหรือลดลงของค่าขนส่ง อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสของการเข้าถึงตลาดหรือเจาะตลาด หลบหลีก หลบเลี่ยงมาตรการกีดกันทางการค้า หวังประโยชน์จากการได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ A ทั้งนี้ผู้ลงทุนจะต้องเสียต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) ที่จะใช้ไปเพื่อการตั้งฐานการผลิต ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบโรงงานหรือบริษัท ซึ่งถ้าตลาดภายในประเทศ A มีขนาดเล็กมาก ๆ ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการมาลงทุนนั้นอาจไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการตั้งฐานการผลิต การลงทุนประเภทนี้ไม่ได้ช่วยกระตุ้นการส่งออก แต่อาจส่งผลให้การนำเข้าเพิ่มมากขึ้น มาจากการที่ต้องมีการนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบบางชนิดที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตจากต่างประเทศ	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในลักษณะแนวตั้ง (Vertical FDI) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในลักษณะแนวนอนตั้งนี้ ผู้ลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investor) จะมาลงทุนในประเทศ A เพื่อใช้เป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกสินค้ากลับไปยังประเทศของผู้ลงทุนเอง หรือส่งออกต่อไปยังประเทศอื่น ๆ ต่อไป โดยต้นทุนการผลิตในประเทศ A เมื่อนำมารวมกับค่าธรรมเนียมการค้า (Trade Costs) แล้วเช่น ค่าขนส่งไปยังประเทศ คู่ค้าต้องมีอัตราที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตภายในประเทศ ผู้ลงทุนเองเพื่อลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ การลงทุนประเภทนี้จึงสร้างการกระตุ้นให้เกิดการนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบจากต่างประเทศไปในการผลิตและเกิดการกระตุ้นการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศได้เช่นกัน

ภาพที่ 1 ประเภทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
ที่มา: ปรับปรุงจาก ดวงรัตน์ ประจักษ์ศิลป์ไทย (2557)

จากภาพที่ 1 แนวคิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นแนวคิดที่สะท้อนให้ทราบถึงการดำเนินการของนิติบุคคลที่มีถิ่นฐานอยู่ในประเทศหรือเศรษฐกิจหนึ่งและมีความต้องการแสวงหาผลประโยชน์ (Benefit) มุ่งเน้นรูปแบบผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ (Economic Benefit) ผลประโยชน์เชิงพาณิชย์ (Commercial Benefit) จากองค์กรหรือประเทศที่มีถิ่นฐานอยู่ในเศรษฐกิจอื่นหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การที่นิติบุคคลหรือบริษัทที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศหรือประเทศ ที่จะมาลงทุน (Source Countries) มีความปรารถนาหรือความต้องการที่จะเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศที่รับการลงทุน (Host Countries) เพื่อแสวงและสร้างผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและเชิงพาณิชย์ ส่งกลับไปยังองค์กรหรือบริษัทหรือนิติบุคคลประเทศของตนเอง ประเภทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) สามารถจำแนกได้จากมุมมองของนักลงทุน/ประเทศต้นทาง

และประเทศปลายทาง ในมุมมองของนักลงทุนสามารถแบ่งออกเป็นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในลักษณะแนวนอน (Horizontal FDI) และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในลักษณะแนวตั้ง (Vertical FDI) และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในลักษณะกลุ่มบริษัท (Conglomerate FDI) ส่วนในมุมมองของประเทศปลายทางการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ สามารถแบ่งออกเป็นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นแบบทดแทนการนำเข้า (Import-Substitute) แบบการลงทุนเพิ่มการส่งออก (Export-Increasing FDI) และแบบการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ริเริ่มโดยรัฐบาล การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในลักษณะแนวนอนเกิดขึ้นเมื่อบริษัทข้ามชาติทำซ้ำห่วงโซ่อุตสาหกรรมในประเทศบ้านเกิดของตนในประเทศปลายทางเพื่อผลิตสินค้าที่คล้ายคลึงกัน การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในลักษณะแนวตั้งเกิดขึ้นเมื่อบริษัทข้ามชาติเข้าซื้อกิจการบริษัทเพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในประเทศปลายทาง (FDI ย้อนกลับแนวตั้ง) หรือโดยการเข้าซื้อช่องทางจัดจำหน่ายเพื่อทำการตลาดผลิตภัณฑ์ในประเทศปลายทาง (FDI ไปข้างหน้าแนวตั้ง) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในลักษณะกลุ่มบริษัท (FDI กลุ่มบริษัท) คือการผสมผสานระหว่าง FDI แนวนอนและแนวตั้ง (Wikipedia, 2025) อย่างไรก็ตามการจำแนกประเภทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมักจะจำแนกการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ

3. ความสำคัญของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้น มีความสำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศที่มีงบลงทุน งบประมาณประเทศไม่เพียงพอในการขับเคลื่อนหรือพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตนจำต้องพึ่งพาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5 ต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ความสำคัญของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ลำดับที่	ความสำคัญของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
1	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไม่ใช่เป็นเพียงด้านการลงทุนเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการจัดการเทคโนโลยีอุปกรณ์ต่าง ๆ และการสร้างการควบคุมการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ ให้แก่บุคลากรที่เป็นประเทศรับการลงทุน เป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีทักษะที่เพิ่มสูงขึ้น
2	เมื่อประเทศใดก็ตามที่มีตัวเลขร้อยละการไหลเข้าของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) สูงสะท้อนให้เห็นว่าประเทศนั้น ๆ เป็นประเทศที่มีศักยภาพน่าสนใจสามารถดึงดูดประเทศอื่น ๆ ให้เข้ามาลงทุน
3	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีทิศทางและมีเป้าหมาย รวมทั้งยังสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนเอื้อต่อบริษัท นักลงทุนและยังเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชนหรือท้องถิ่นอีกด้วย
4	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะส่งผลให้เกิดการค้าระหว่างประเทศได้สะดวกมากยิ่งขึ้น เพราะข้อจำกัดอุปสรรคหรือข้อกีดกันทางภาษีจะถูกคลี่คลายหรือถูกขจัด เพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
5	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะส่งผลให้เกิดตำแหน่งงานใหม่ สร้างงานใหม่ เพิ่มพูนโอกาสใหม่ให้กับนักลงทุนจากต่างประเทศ ทำให้รายได้และอำนาจซื้อของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น
6	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะส่งผลให้เกิดการถ่ายโอนทรัพยากร อีกทั้งยังทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม
7	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศช่วยลดช่องว่างความแตกต่างระหว่างรายได้และต้นทุนได้ ทำให้ประเทศที่มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะได้รับต้นทุนการผลิตที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันส่งผลให้การกำหนดราคาสินค้าหรือการตั้งราคาสินค้าเป็นราคาเดียวกันจึงจำหน่ายสินค้าได้ง่ายมากขึ้น

ที่มา: (ResearchFDI, 2021; Hayes, 2025; ภัทรวิทย์ สูงกิจบูลย์, 2561;

กัญญาภัทร ชันอาษา และเสาวลักษณ์ โกศลกิติอัมพร, 2567)

ความหมายและองค์ประกอบของนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่มีงบประมาณในการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับรายได้ประชากรของประเทศ อย่างไรก็ตามการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในช่วงที่ผ่านมาของประเทศไทยไม่สามารถผลักดันให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ได้เหมือนในอดีต การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการใหม่ ๆ ในการทำให้เกิดการเลือก หรือมีการคัดสรร (Selection) หรือมีการคัดกรอง (Screening) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพื่อให้ได้นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูงและประสงค์จะเข้ามาลงทุน หรือกล่าวอีกอย่างได้ว่า ประเทศไทยจำเป็นต้องมีนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการได้มาซึ่งนักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูงและผลักดันให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยให้สูงขึ้นที่สุดในหัวข้อนี้จึงขอนำเสนอความหมายของนวัตกรรมและองค์ประกอบการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Innovation in Selecting Foreign Direct Investment : ISFDI) หมายถึง วิธีการใหม่หรือกระบวนการใหม่หรือระบบกลไกใหม่ในการคัดเลือกหรือคัดสรร (Selection) หรือมีการคัดกรอง (Screening) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพื่อให้ได้นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูงมีความพร้อมทั้งองค์ความรู้ งบประมาณ ประสบการณ์ ความมุ่งมั่นตั้งใจซึ่งครอบคลุม 4 ส่วนได้แก่ เงินลงทุนในทุนเรือนหุ้น (Equity Capital หรือ Equity Investment) การกู้ยืมระหว่างบริษัทในเครือ (Direct Loans) กำไรที่นำกลับมาลงทุนและตราสารหนี้และสินเชื่อการค้าที่เป็นธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือด้วยกันเอง โดยนักลงทุนหรือนิติบุคคลสามารถส่งเงินไปลงทุนในกิจการในเครือต่างประเทศที่มีสัดส่วนการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปไม่จำกัดจำนวนและต้องมีการคัดเลือกหรือคัดกรองนักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูงตามองค์ประกอบของนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (ปรับปรุงจาก Baker et.al., 2022; ธนากรแห่งประเทศไทย, 2568)

2. องค์ประกอบของนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้นถือเป็นวิธีการใหม่หรือกระบวนการใหม่หรือระบบกลไกใหม่ในการคัดเลือกหรือคัดสรรหรือมีการคัดกรอง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพื่อให้ได้นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูง ซึ่งวิธีการใหม่หรือกระบวนการใหม่หรือระบบกลไกใหม่ในการคัดเลือกหรือคัดสรรหรือมีการคัดกรอง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะต้องครอบคลุมองค์ประกอบของนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทั้งนี้ นักลงทุนหรือนิติบุคคลจากประเทศต่าง ๆ ที่สนใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย จะต้องผ่านการคัดกรอง (Screening) จากการพิจารณาตามองค์ประกอบของนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทั้งด้านจุลภาค ซึ่งมีประเด็นย่อยด้านจุลภาคที่จะต้องพิจารณา 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ความรู้และประสบการณ์ในตลาดต่างประเทศ 2) ขนาดกิจการ 3) ความสามารถทางเทคโนโลยี 4) ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ และด้านมหภาค ซึ่งมีประเด็นย่อยด้านมหภาคที่จะต้องพิจารณา 8 ประเด็น ได้แก่ (1) ขนาดตลาด (2) ทุนมนุษย์ (3) สิ่งอำนวยความสะดวกด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการพัฒนาอย่างดี (4) เสถียรภาพทางการเมือง (5) การควบคุมการทุจริต (6) การเปิดกว้างทางการค้า (7) ความง่ายในการทำธุรกิจ และ (8) การเป็นผู้ประกอบการ โดยเมื่อผ่านการคัดกรองดังกล่าวจะทำให้ได้นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูง มีความพร้อมทั้งองค์ความรู้ งบประมาณ ประสบการณ์ ความมุ่งมั่นตั้งใจ ในการลงทุนส่งผลต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและส่งผลต่อการสร้างอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีคุณภาพ ไม่ใช่เป็นการลงทุนแบบแสวงและรับผลประโยชน์แต่ฝ่ายเดียว แต่เป็นการลงทุนเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนทั้งสองฝ่าย (ปรับปรุงจาก Baker et.al., 2022) ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 6 ต่อไปนี้

ตารางที่ 6 องค์ประกอบของนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

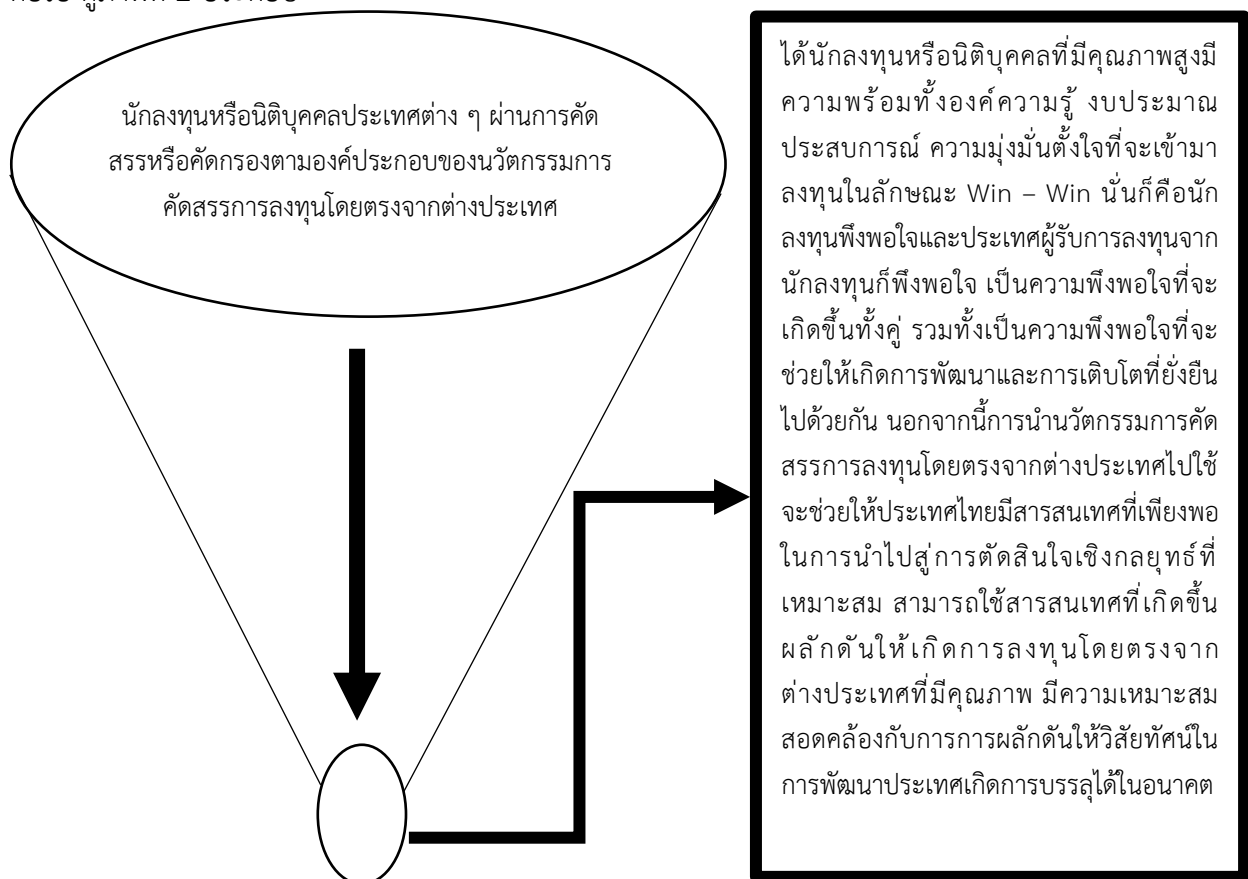
ด้านจุลภาค (Micro Aspects)		ด้านมหภาค (Macro Aspects)	
ประเด็นย่อยด้านจุลภาค	ประเด็นการพิจารณา	ประเด็นย่อยด้านมหภาค	ประเด็นการพิจารณา
1. ความรู้และประสบการณ์ในตลาดต่างประเทศ	ความรู้และประสบการณ์ของนักลงทุนหรือนิติบุคคลโดยให้ความสำคัญที่ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการลงทุนที่จับต้องได้และความถี่ในการไปลงทุนยังต่างประเทศ	1. ขนาดตลาด	การที่นักลงทุนหรือนิติบุคคลจะเข้ามาลงทุนในการผลิตสินค้าที่มีขนาดตลาดที่ใหญ่ โดยจะให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีศักยภาพตลาดด้วย (Market Potential Index)
2. ขนาดกิจการ	ขนาดกิจการของนักลงทุนหรือนิติบุคคล โดยให้ความสำคัญกับกิจการขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพที่จะทำให้เกิดการประหยัดจากขนาดของการผลิตและการประหยัดจากขอบเขตของการผลิต	2. ทุนมนุษย์	นักลงทุนหรือนิติบุคคลจะเข้ามาลงทุนมาจากประเทศที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทุนมนุษย์ โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index : HDI)
3. ความสามารถทางเทคโนโลยี	ความสามารถทางเทคโนโลยีของนักลงทุนหรือนิติบุคคลโดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีการกำกับติดตามความสามารถทางเทคโนโลยี (Technological Capability Monitoring Index) ของประเทศที่นักลงทุนอยู่อาศัยหรือนิติบุคคลนั้นตั้งอยู่	3. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการพัฒนาอย่างดี	นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่จะเข้ามาลงทุนมาจากประเทศที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการพัฒนาอย่างดี โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีโครงสร้างพื้นฐานระดับโลก (Global Infrastructure Index)
4. ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์	ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ที่นักลงทุนหรือนิติบุคคลจะสามารถดำเนินการให้เกิดขึ้นเมื่อได้สิทธิมาลงทุน รวมทั้งจะให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีนวัตกรรมระดับโลก (Global Innovation Index)	4. เสถียรภาพทางการเมือง	นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่จะเข้ามาลงทุนต้องมาจากประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมือง โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีเสถียรภาพทางการเมืองและการไม่มีความรุนแรง/การก่อการร้าย (Political Stability and Absence of Violence/Terrorism)
-	-	5. การควบคุมการทุจริต	นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่จะเข้ามาลงทุนต้องมาจากประเทศที่มีการควบคุมการทุจริต การเมือง โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีการรับรู้การทุจริตหรือดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index)
-	-	6. การเปิดกว้างทางการค้า	นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่จะเข้ามาลงทุนต้องมาจากประเทศที่มีการเปิดกว้างทางการค้า โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีการเปิดกว้างทางการค้าของโลก (World Openness Index)
-	-	7. ความง่ายในการทำธุรกิจ	นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่จะเข้ามาลงทุนต้องมาจากประเทศที่มีความง่ายในการทำธุรกิจ โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีความง่ายในการทำธุรกิจ (Ease of Doing Business Index)
-	-	8. การเป็นผู้ประกอบการ	นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่จะเข้ามาลงทุนต้องมาจากประเทศที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการโดยให้ความสำคัญกับการพิจารณาตัวเลขดัชนีระบบนิเวศของการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Ecosystem Index)

ที่มา: ปรับปรุงจาก Bakar et.al. (2022)

นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ: แนวคิดเพื่อพัฒนาการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย

นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นวิธีการใหม่หรือกระบวนการใหม่หรือระบบกลไกใหม่ในการคัดเลือกหรือคัดสรรหรือมีการคัดกรอง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพื่อให้ได้นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูงที่จะไปผลักดันให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและการเติบโตเชิงคุณภาพ อาทิเช่น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีรายได้สูงและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมอาหารสำหรับโลกอนาคต อุตสาหกรรมการป้องกันประเทศทั้งเชิงรับและเชิงรุก อุตสาหกรรมที่สนับสนุนการใช้เศรษฐกิจหมุนเวียน และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทานของปัญญาประดิษฐ์ เป็นต้น ตลอดจนนักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูงซึ่งมีความพร้อมทั้งองค์ความรู้ งบประมาณ ประสบการณ์ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะเข้ามาลงทุนในลักษณะ Win – Win นั่นก็คือนักลงทุนพึงพอใจ และประเทศผู้รับการลงทุนจากนักลงทุนก็พึงพอใจ เป็นความพึงพอใจที่จะเกิดขึ้นทั้งคู่ รวมทั้งเป็นความพึงพอใจที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาและการเติบโตที่ยั่งยืนไปด้วยกัน

นอกจากนี้การนำนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไปใช้จะช่วยทำให้ประเทศไทยมีสารสนเทศที่เพียงพอในการนำไปสู่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสม สามารถใช้สารสนเทศที่เกิดขึ้นผลักดันให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการการผลักดันให้วิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศเกิดการบรรลุได้ในอนาคต อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและการเติบโตเชิงคุณภาพต่อไป ดูภาพที่ 2 ประกอบ



ภาพที่ 2 นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ที่มา: ผู้เขียน

บทสรุป

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังคงมีความจำเป็นสำหรับประเทศที่มีเงินลงทุนไม่เพียงพอในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเช่นประเทศไทย อันอาจมาจากปัญหาเกี่ยวกับระดับการออมภายในประเทศไม่เพียงพอต่อการลงทุนภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องพึ่งพาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทั้งนี้ทำอย่างไรจึงจะผลักดันให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมียุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ที่แหลมคมภายใต้วิสัยทัศน์ที่มีพหุภาพที่ชัดเจน พร้อมขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจของประเทศยังสามารถเติบโตได้ แม้ต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคที่รุนแรงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศก็ตาม ซึ่งนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะไม่มุ่งเน้นเพียงแค่จำนวนนักลงทุนเท่านั้น แต่จะมุ่งเน้นนักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูง ถือเป็นวิธีการใหม่หรือกระบวนการใหม่หรือระบบกลไกใหม่ในการคัดเลือกหรือคัดสรรหรือมีการคัดกรอง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพื่อให้ได้นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูงที่จะไปผลักดันให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและการเติบโตเชิงคุณภาพ นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจึงมีความสำคัญต่อการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการคัดเลือกหรือคัดกรองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพื่อให้ได้นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่มีคุณภาพสูงมีความพร้อมทั้งองค์ความรู้ งบประมาณ ประสิทธิภาพ ความมุ่งมั่นตั้งใจ

โดยต้องพิจารณาตามองค์ประกอบของนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งด้านจุลภาค ซึ่งมีประเด็นย่อยนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศด้านจุลภาค ที่จะต้องพิจารณา 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ความรู้และประสบการณ์ในตลาดต่างประเทศ 2) ขนาดกิจการ 3) ความสามารถทางเทคโนโลยี และ 4) ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์

นวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ด้านมหภาค ซึ่งมีประเด็นย่อยด้านมหภาค ที่จะต้องพิจารณา 8 ประเด็น ได้แก่ 1) ขนาดตลาด 2) ทุนมนุษย์ 3) สิ่งอำนวยความสะดวกด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการพัฒนาอย่างดี 4) เสถียรภาพทางการเมือง 5) การควบคุมการทุจริต 6) การเปิดกว้างทางการค้า 7) ความง่ายในการทำธุรกิจ และ 8) การเป็นผู้ประกอบการ ทั้งนี้ นักลงทุนหรือนิติบุคคลที่ผ่านกระบวนการนวัตกรรมการคัดสรรการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ นอกจากจะช่วยให้เกิดเม็ดเงินในการลงทุน ยังผลักดันให้เกิดการกระจายความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนทางปัญญา การพัฒนาทุนมนุษย์ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการแข่งขันและการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีพหุภาพและความยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ เสือปรังค์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ของนักธุรกิจชาวไต้หวัน ในประเทศไทย. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- กัญญาภัทร ชันอาษา และเสาวลักษณ์ โกศลกิจดิษฐ์พร. (2567). การเตรียมความพร้อมเพื่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของไทยในภูมิภาคอาเซียน. วารสารวิชาการรัตนบุศย์, 6(2), 641-654.
- ฐานัญญา โอชะพนม และฐิติวรรณ ศรีเจริญ. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, 11(2), 75-88.
- ณรงค์ชัย ฐิตินันท์พงศ์. (2564). คู่มือการวิเคราะห์ผลกระทบของการใช้จ่ายภาครัฐต่อ GDP โดยตัวคูณทางการคลัง (Fiscal Multiplier). สืบค้นจาก https://web.parliament.go.th/assets/portals/82/news/250/1_250.pdf.
- ดวงรัตน์ ประจักษ์ศิลปไทย. (2557). การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ. สืบค้นจาก https://data.thaiauto.or.th/iu3/images/stories/PDF/Research/RD_Foreign_Direct_Investment.pdf.
- เทอร่า ปีกเค. (2562). เงินลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (FDI) ไหน? เข้าไทยเยอะสุด. สืบค้นจาก <https://www.terrakk.com/articles/195188/เงินลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ-fdi-ไหน-เข้าไทยเยอะสุด>.
- ธนรัชต์ พลอาจ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ของบริษัทเอกชนไทยในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2568). คำอธิบายข้อมูลเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Netflow) จำแนกตามประเภทธุรกิจในประเทศไทย (ดอลลาร์ สรอ.). สืบค้นจาก https://app.bot.or.th/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=656&.
- ประภัสสร คำสวัสดิ์. (2558). ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนระหว่างประเทศทางตรง(เงินทุนไหลออก) กรณีศึกษาประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ทวีปเอเชีย. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, 11(3), 10-19.
- พีระพัฒน์ เทพรัักษ์. (2559). ปัจจัยการไหลออกของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาไปสู่ทั่วโลก. (การจัดการมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล).
- โพลีชีวอช. (2568). ชัดแจ้งขึ้นไทยวิกฤต “ถดถอยทุกด้าน” ร่วงอยู่อันดับ 30 ของโลก. สืบค้นจาก <https://www.policywatch.thaipbs.or.th/article/government-177>.
- ภัทรวุฒิ สูงกิจบูลย์. (2561). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ. (เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย).
- ลงทุนแมน. (2563). ประเทศไทยในมุมมองนักลงทุนต่างชาติ. สืบค้นจาก <https://www.longtunman.com/24567>
- สมศักดิ์ โชติช่วง. (2557). ปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ, 1(1), 49-59.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2565). เศรษฐกิจมหภาค. สืบค้นจาก <https://www.boei.go.th/index.php?page=macroeconomics>.
- โสภณ วิจิตรเมธาวณิช. (2557). Foreign Direct Investment: FDI การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ. สืบค้นจาก <https://www.scbeic.com/th/detail/product/853>.

- Bakar, A. H. A., Sinnappan, P., Salim, F. A. A., & Teo, P. C. (2022). Factors influencing foreign direct investment (FDI) location selection: a review of the literature. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 12(7), 1271-1291.
- Hayes, A. (2025). Foreign Direct Investment (FDI): What it is, Types, and Examples. Retrieved from <https://www.investopedia.com/terms/f/fdi.asp>.
- ResearchFDI. (2021). Benefit and advantages of foreign direct investment. Retrieved from <https://researchfdi.com/benefits-fdi-foreign-direct-investment/>.
- Wikipedia. (2025). Foreign direct investment. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Foreign_direct_investment.
- World Bank Group. (2025). World Bank country classifications by income level for 2024-2025. Retrieved from <https://blogs.worldbank.org/en/opendata/world-bank-country-classifications-by-income-level-for-2024-2025>.